

Tuntosarvi

Suomen Kuurosokeat ry:n järjestö- ja jäsenlehti
9/2022

Perheiden tuki Harri

Kilpauintia kuurosokeana

Sisältö

Pääkirjoitus: Mitä meidän kerhoista saa?	3
Perheiden tuki Harri	4
Uintiharrastus kuurosokeana	10
Kerhot esittelyssä	12
Ilmoitukset	25
Shakin harjoitusturnauksen tulokset	27
Kelan verkkosivut uudistuivat	27
Keilailun ystävyysottelu ja mestaruuskilpailu järjestettiin Tampereella	29
Punainen planeetta -teos palkittiin	30
Apurahat tutkinto-opiskelijoille	31
Avilalle pronssia Järvenpäässä	31
Puheenjohtajan palsta	32
Iloa pelaamisesta – esillä myös saavutettavuus	34

Etukansi: Vaelluskerho Jutajien leirillä Pirjo Wengler, Anita Palo ja Paula Laht.

Kuva: Anita Palon kuva-arkisto.

Takakansi: Syksyinen kuva Kuurosokeiden Toimintakeskuksen aistipuutarhan ve-sialtaalta. Kuva: Anne Metsäpuro.

Tuntosarvi

48. vuosikerta
ISSN 2490–1695

Julkaisija

Suomen Kuurosokeat ry

Levikki

500

Taitto

Anne Metsäpuro

Päätoimittaja

Anne Metsäpuro
p. 040 753 2026
viestinta@kuurosokeat.fi

Vuosikerran hinta

Vuosikerta 25 euroa. Suomen Kuurosokeat ry:n jäsenille ilmainen. Yhdeksän numeroa vuodessa printtilehtenä, pistekirjoituksella, Daisy-äänilehtenä, sähköisenä Lue-tus-ohjelmassa ja pdf-näköislehtenä verkossa.

Mainosten hinnat

puoli sivua 140 euroa
2 x 1/2 palstaa 70 euroa
1 palsta 60 euroa
1/2 palstaa 35 euroa
1/4 palsta 20 euroa

Tilaukset ja osoitteenmuutokset

Suomen Kuurosokeat ry,
Insinöörinkatu 10, 33720 Tampere.
s-posti:
osoitteenmuutos@kuurosokeat.fi

Toimiston aukioloaika

ma–pe klo 9.00–15.00

Painopaikka

Viestipaino Oy, Tampere

Toimituksella on oikeus käyttää lehden juttuja yhdistyksen internet-sivuilla
www.kuurosokeat.fi.

Mitä meidän kerhoista saa?

Vertaistuki on Suomen Kuurosokeat ry:ssä ollut koko sen historian ajan yksi tärkeimmistä tavoitteista. Me kuurosokeat olemme pieni ja harvinainen ryhmä, jonka jäsenten on vaikeaa päästä kohtaamaan toisiaan. Onko koko maailmassa toista henkilöä, jolla olisi samanlaisia kokemuksia vaikkapa apuvälineistä, opiskelusta tai arjen tilanteista, joissa kaksoisaistivamma tai valtaväestön asenteet asettavat muhkuroita mattoon? Itse kuurosokeiden vapaaehtoisten vetämät kerhot ovat helpoin tie vertaistuen pariin.

Tutkimusten mukaan vapaaehtoistyö antaa elämään merkityksellisyyttä, vähentää yksinäisyyttä ja voimaannuttaa. Kerhojen vetäjät järjestävät tilaisuuksia, joissa kaikki kuurosokeat ja kuulonäkövammaiset voivat kohdata toisensa. Tällä tavalla se hyvä lähtee kiertämään. Eräs kommentti on jäänyt minulle mieleen: "kun tapasin toisen minunlaiseni, meillä oli heti paljon puhuttavaa. Kummallakin ihan samat ongelmat ruokakaupassa! Sitten me nauroimme yhdessä, kukaan muu ei ole nauranut näille asioille minun kanssani."

Kerhonvetäjät järjestävät sellaisen matalan kynnyksen tilan, jossa jokainen paikalle tullut kuurosokea tai kuulonäkövammaisen on pääosassa. Toisinaan on kerta kaikkiaan paras, kun voi harrastaa yhdessä esimerkiksi keilausta, pilkkimistä tai shakkia. Vertaisten kanssa ei tarvitse pohtia

vaikkapa oikaisuvaatimuksen tekemistä tai tulkkkituntien lisähakemusta. Niihin asioihin voi keskittyä esimerkiksi palveluasiantuntijan kanssa kahdestaan. Vertaistuessa itsessään on jo niin paljon tietoa, kokemuksia ja jakamista, että kerhoissa voi hyvin keskittyä ensisijaisesti niihin. Ja tottakai yhteisiin retkiin ja erilaisiin asiantuntijavieraisiin!

Tällä hetkellä ei aktiivisia kerhonvetäjiä ole joka paikkakunnalla eivätkä kaikki valtakunnalliset kerhot ole pysyneet järjestämään toimintaa tänä vuonna. Toiset kerhot ovat sitten sitenkin aktiivisemmin koonneet tapahtumiin paljon kuurosokeita ja kuulonäkövammaisia sekä heidän läheisiään. Myös aluepalvelut ovat järjestäneet tietoa ja virkistystä lisääviä aluepäiviä erityisesti siellä, missä kerhoa ei ole. Näihin on myös osallistuttu ahkerasti.

Tässä lehdessä pääset tutustumaan kerhoihimme ja niiden vetäjiin. Yhdistyksellä tavoitteemme on, että vertaistuki on helposti myös uusien kiinnostuneiden löydettävissä. Jokaista kerhoa kehoitetaan tiedottamaan koontumisista aina myös yhdistyksen viestinnälle. Viestintä päivittää tulevat tapahtumat nettisivuillemme kuurosokeat.fi/kerhot. Tuolta kannattaa käydä katsomassa, onko lähistöllä tilaisuus, jossa voisi tavata meitä ja muita!

Milla Lindh, järjestöohjaaja ■

Perheiden tuki Harri

**Teksti: Anne Metsäpuro ja
Jaakko Evonen
Kuvat: Jaakko Evonen**

Suomen Kuurosokeat ry:n palveluasiantuntija **Harri Peltolalla** on paljon asiaa kerrottavana. Seuraavassa on hänen mietteitä työstään.

Asiakkaita ympäri Suomea

-Oikeastaan kaikki asiakkaani ovat kuulonäkövammaisia. He ovat yleisopetuksessa opiskelevia alle 18-vuotiaita lapsia ja nuoria, mukana on myös heidän perheitään ja verkostojaan. Heitä on 35 eri puolella Suomea, Usherin oireyhtymä on 27:llä.

Kurssilla. Kuva: Eveliina Järvenpää

Asiakkaitani ovat myös peruskoulun päättäneet opiskelijat, joita on 21. Lisäksi asiakkaista 137 on eri-ikäisiä, eri puolella Suomea asuvia kuulonäkövammaisia, monitarpeisia henkilöitä. Heillä on liitännäisvammaa muun muassa kehitysvamma. Joskus heitä kutsutaan myös syntymästään kuurosokeiksi.

-Asiakkaani haluavat käytettävän nimeä kuulonäkövammainen, myös vanhemmat ja lähiverkostot. He eivät ole yleensä kuurosokeita. Jo 1990-luvun alussa fysioterapiassa käytiin keskustelua vamma-termistä todeten, ettei se olisi oikein sovelias. Omissa asiakasryhmissä vamma-sanankäyttö ei ole kuitenkaan ollut keskustelussa lainkaan. Sen sijaan kuurosokea-sanaa vierastetaan hyvin paljon.

-Aina pitää muistaa yhdistelmävamman ainutlaatuisuus. Kahden aistin vammasta seuraa kompensations, pinnistelyn, tarkkaavuuden ja toiminnanohjauksen, väsymisen ja muistin liiallisen kuormittumisen haasteita. Kyse on ihan muusta kuin pelkästä kuulosta tai näöstä.

Verkostoitumista ja kotikäyntejä

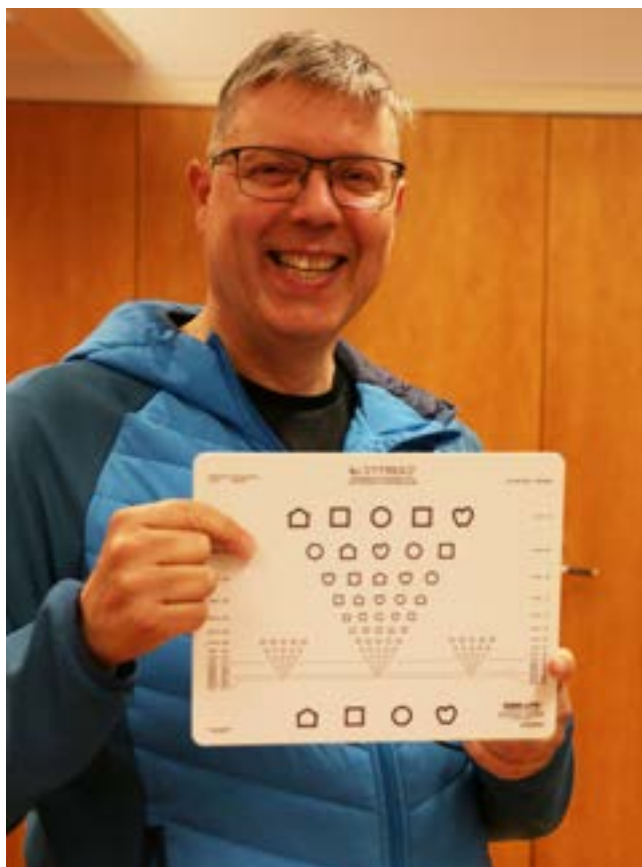
-Minut tunnetaan laajasti esimerkiksi kuuloalalla. Toisaalta työntekijöitä on vaihtunut paljon terveydenhuollossa. Olen ollut pitkään mukana audiologian koulutuspäivillä, joissa kokoontuvat

vuosittain yhteen kaikki alan ammattilaiset. Olen mukana nostamassa esille kuulonäkövammaisuutta. Harmi, ettei näkövammaan liittyen järjestetä samanlaisia moniammatillisia päiviä.

-Teen tiedonjakoa ja yhteistyötä kuulo- ja näkövammaisten kuntoutusohjaajien lisäksi myös neurologisen lasten kuntoutusohjaajien kanssa. Lääkärin ja kuntoutusohjaajien kanssa toimiminen ja yhteistyö on tärkeää. Monessa sairaanhoitopiirissä tämä toimii hyvin. Kuulo-, näkö- tai kuulonäkövammaisten kuntoutusohjaajat antavat päiväkoteihin, kouluille ja oppilaitoksiin tietoa oppilaan aistivammoista. Vien itse työurani aikana saamaani kokemustietoa. Tämä tieto otetaan mielellään vastaan.

-Sairaaloista saan yhteydenottoja, kun lapset saavat diagnoosin. Vanhemmat tekevät myös aktiivista tiedonhakua ja saan heiltä suoraan yhteydenottoja. Kun saan tiedon uudesta asiakkaasta ja perheen puhelinnumeron, soitan vanhemmille ja sovin tapaamisen kotiin. Kotikäynnin haluan tehdä mahdollisimman nopeasti, jotta perheissä olevia kysymyksiä päästään käsittelemään.

-Kotikäynnillä kerron kokemuksiani ja tuen esimerkiksi palvelujen saamisessa, apuvälineiden hankinnassa, tukien hakemisessa, muutoksenhakutilanteissa sekä järjestöjen palveluihin ohjaamisessa. Annan yhteystiedot eri toimijoihin. Tärkeitä yhteistyökumppaneita ovat aistivammaliitot:

Harrilla käsissään näkötaulu.

Kuuloliitto, Kuurojen Liitto, Kuulovammaisten Lasten Vanhempien Liitto, LapCi ry, Kuurojen Palvelusäätiö, Näkövammaisten liitto, Sokeain Ystävät ry sekä Sokeain lasten tuki ry. Yhteistyökumppaneista kerrotaan vanhemmille. Osasta on myös saatavilla avustuksia.

Monitarpeisilla aistivammojen diagnoosi haasteellista

-Asiakkainani on monitarpeisia, monivammaisista sekä kehitysvammaisista, joilla on aina myös muita kuntoutustarpeita kuin vain kuulonäkövammaan liittyviä. Nuorimmat ovat muutaman vuoden ikäisiä ja vanhin on jo 70-vuotias. Heillä voi olla liikuntavamma,

huulihalkio tms. Esimerkkinä voisi mainita hyvin haasteellisen CHAR-GE-oireyhtymän. Samoja asiakkaita tapaavat onneksi järjestöstämme myös kommunikaatiopalveluista erityisasiantuntija **Marianne Ojanen** ja kuntoutusohjauksesta kuntoutuksen ohjaaja (AMK) **Kaisa Surakka**. Nämä monitarpeiset asiakkaat tarvitsevat ohjausta mm. vuorovaikutukseen sekä olemuskieleen (eleet, ilmeet, ääni, katse, osoittaminen, itku, nauru ja ääntely).

-Monitarpeisilla asiakkailla aistivam-
mojen diagnoosien tekeminen on han-
kalaa. Heillä on siis monia diagnoose-
ja ja aistivammat jäävät muiden vam-
mojen varjoon. Me puhumme aina
asiakkaan kokonaisuudesta, ei pel-
kästään näöstä ja kuulosta, käytännön
kautta ja annamme käytännön vinkke-
jä. Monitarpeiset eivät oikein kiinni-
ty mihinkään ryhmään, kun taas Us-
her-diagnoosin saaneet ovat selkeästi
oma porukka.

Tutkimukset voivat jännittää

-Sairaalan erilaiset tutkimukset ovat
lapsille raskaita. Silmä-, näkökent-
tä- ja kuulontutkimukset ovat raskai-
ta ja joskus lapsia pelottaa etukäteen.
Käynnin pitäisi olla rauhallinen ja lait-
teita tulisi saada kokeilla, jolloin pelot
hälvenevät. Kuurosokeiden Toimin-
takeskuksessa järjestetään Kelan ra-
hoittamaa lasten ja nuorten kuntou-
tusta. Siellä voidaan näitä pelkoja vä-
hentää.

-Lakisääteiseen näkövammarekiste-
riin pitää ilmoittaa kaikki näkövam-
maiset henkilöt. On harkinnanva-
raista ilmoittaa liitännäisvammana
kuulovamma. Pitää korostaa, että sil-
mälääkärit katsoisivat, onko asiak-
kaalla kuulolaite ja ilmoittaisivat sen
rekisteriin. Näin saisimme tärkeää tie-
toa lukumääristä.

Geenitestit osa diagnosointia, van- hemmat myönteisempiä sisäkorvais- tuteille

-Nykyään tehdään geenitestit kuulo-
vamman toteamiseksi. Osa sairaa-
loista tarkistaa samalla myös Us-
her-tyypityksen eli onko lapsella Us-
herin oireyhtymän geenivirhe. Tällöin
sairaus voidaan todeta jo ennen näke-
misen haasteiden ilmaantumisesta. Toi-
saalta hämäränäön haasteet ilmene-
vät lapsilla jo ensimmäisinä ikävuosi-
na. Koko työurani aikana olen saanut
seurata 85 Usher-lapsen elämää. Nyt
he ovat alta 45-vuotiaita. Tällaista ko-
kemusta ei todellakaan ole järjestöm-
me ulkopuolella lainkaan.

-Sisäkorvaistuteleikkaukset eivät jän-
nitä enää vanhempia. Nykyään on
implantoitu myös monitarpeisia lap-
sia, mutta heidän määränsä on kyllä
pieni. Usher-lapsista nuorimmat ovat
alle yhden vuoden ikäisiä. Puheella
kommunikoivat vanhemmat jännittä-
vät, miten leikkaus sujuu ja miten leik-
kauksen jälkeen kuulo toimii.

-Pienet Usher-lapset oppivat puhu-
maan oikein hyvin, monitarpeisten

kohdalla jo pelkästään äänimaailmaan pääsy yleensä on hieno juttu. Vanhemmat eivät kyseenalaista leikkausta, vaan koetaan, että se on normaalia toimintaa nykyään. Sisäkorvaistute ei kuitenkaan pelkästään riitä, vaan tarvitaan myös muita kommunikaatiokeinoja.

Monimuotoista viittomakielen opetusta

-Perheet saavat halutessaan vammaispalveluista viittomakielen opetusta. Jos opetusta on anottu, on yleensä myös saatu myönteinen päätös opetuksesta. Kuurojen Palvelusäätiön viittomakielen Juniori-ohjelma järjestää tapaamisia, joissa opiskellaan viittomakieltä. Tapaamisia on paljon ja siellä oppii.

-Järjestömme kommunikaatiopalvelut osallistuu aina järjestämillemme kursseille. Kommunikaatiopäällikkö **Riitta Lahtinen** pitää vanhemmille Teams-ryhmäkoulutusta siitä, miten selviydytään, kun kojeet otetaan pois tai on hämärää. Riitan opetukseen liittyy esimerkiksi sosiaalishaptiseen kommunikaatioon tutustumista sekä kuvailun ja opastuksen harjoittelua.

Keskusteluryhmistä ja sisaruksista tukea

-Perheitä tuetaan monilla tavoin. Varsinkin alussa pyrin auttamaan vanhempia tiiviillä kontakteilla puheluin ja esimerkiksi WhatsApp-viestein. Kuulonäkö- ja aistimonivammaisten lasten vanhemmilla on oma Facebook-ryhmä ja yleisopetuksen

Kuulonäkövammaisten lasten vanhemmilla sekä Usher-vanhemmilla on omat WhatsApp-ryhmät, joita ylläpidän. Näissä ryhmissä keskustellaan mieltä painavista asioista, joskin keskustelu voisi olla vilkkaampaakin. Toivottavasti perheet ovat suoraan yhteydessä keskenään.

-Erään suuren lapsiperheen äiti sanoi: "Harri on meidän henkinen tuki." Autan etsimään, annan tietoa ja tuen vanhempia, jotta he voisivat tukea lapsiaan selviytymään mistä vaan, mitä kuulonäkövammaisena tulee eteen. Kyselen vanhemmilta, miten voitte ja jaksatte. Autan myös, miten kerrotaan suvulle lapsen vammasta.

-Kehotan aina, että kannustakaa ja antakaa lasten tehdä mahdollisimman

paljon kaikkea. Ohjatkaa vaan liikku-
maan ja touhuamaan jo pienestä pitäen mahdollisimman paljon, myös kodin ulkopuolella. Kaikki kokemukset ovat hyväksi tulevaisuudelle. Perheen liikunnan harrastaminen on tärkeää, jotta saadaan tasapaino pysymään hyvänä. Vanhemmille korostan, että ole läsnä ja tavoitettavissa, se on tärkeää. Ei lapsi sokeudu ja kuuroudu nyt heti, kuten ulkomaisilta internet-sivuilta voi lukea.

-Yritän huomioida sisaruksia myös. Vanhempien kanssa puhuttaessa lapset harvemmin ovat mukana keskustelussa. Erityinensisarus.fi -sivusto on olemassa ja sieltä löytyy materiaalia jonkun verran. Sisarukset auttavat paljon esimerkiksi hämärässä. Sisarus

on usein kaveri ja avustaja.

-Välillä lapset pitää ohjata omiin juttuihin. He murehtivat tulevaisuutta yhdessä ja yksin. Joskus he voisivat murehtia vähemmänkin. Monitarpeisten puolella näkee, kuinka sisarukset hoitavat muun muassa ohimennen ruokailuja ja vessakäyntejä.

Valmistuneille stipendejä

-Järjestömme myöntää stipendin ammattiin valmistumisen vuoksi, jolloin saan tarkat ammattitiedot. Koska stipendin saamiseen tarvitaan yhteystiedot, saan aina kontaktin nuoreen. Usein nuori ei ole välttämättä ollut lainkaan kontaktissa järjestöömme. Järjestö on tehnyt todella tärkeän päätöksen stipendin jakamisesta ja näin kontaktin saamisesta valmistuneisiin. Minun on helppo esitellä vanhemmille, mitä kaikkea esimerkiksi Usher-lapset ovat opiskelleet ja millaisiin ammatteihin valmistuneet.

-Valitettavasti maahanmuuttajataustaisia asiakkaita minulla on hyvin vähän. Heitä tulee jatkossa asiakkaiksi varmasti ja heihin tulisi myös panostaa.

-Nuoret ovat asiakkaitani opiskelujen loppuun asti. Jos tulee esille muuta kuin opiskeluun liittyviä asioita, niin alueellinen palveluasiantuntija hoitaa ne. Poikkeuksena on **Anne Ylitalo**, joka hoitaa omalla alueellaan myös nuoret.

Työnsaanti usein haasteellista

-Opiskelujen jälkeen töiden saaminen ei useinkaan onnistu. Siihen asti opiskelut ja koulutus ovat sujuneet hyvin, mutta töitä ei vaan saa. Olen sanonutkin nuorille, että ammatilliset opinnot ja työharjoittelut pitää tehdä niin, että saisi kesätöitä. Niiden kautta voisi sitten mahdollisesti saada vakituisen työpaikan. Kaikki pitää tehdä hyvin. Sehän on väärin, että pitää osoittaa olevansa olla parempi kuin muut, vaikka on hankala kuulonäkövamma.

-Minusta oppilaitoksissa ei aina tueta oikealla tavalla harjoiteluun hakemista. Töitä pitäisi saada! On tutkittu, että korkeakoulutetut ihmiset saavat toki paremmin töitä. Tietyt ammatit vaativat lakisääteisesti tietynlaiset aistit, mutta perusteettomasti ei saa rajata ammatinvalintaa. Nuoria on valmistunut vaikka minkälaisiin ammatteihin. Hyödynnämme Näkövammaisten liiton työelämäpalveluita. He ovat kiinnostuneita myös, minkä ammatinvalinnan nuori tekee, jotta ohjautuisi valmistuttuaan töihin.

Uuden oppiminen jatkuu

-Vielä ei ole valmista, ei sinne päinäkään. Olen työskennellyt järjestössä fysioterapeuttina, Kelan kuntoutuksessa, kuntoutusohjaajana, projektin vetäjänä, opintokoordinaattorina, aluesihteerinä ja nyt palveluasiantuntijana. Lisäksi asiakasryhmät ovat vaihdelleet suuresti. Tämä on oikein hyvä työpaikka. Haasteita piisaa ja jokainen työpäivä on erilainen 25 vuoden jälkeenkin. ■

Uintiharrastus kuurosokeana

Teksti: Aarne Pirkola

Kuva: Aarne Pirkolan kuva-arkisto

Olen **Aarne Pirkola**, liikunnallinen ja viittomakielinen kuurosokea. Olen harrastanut monia liikuntalajeja lapsesta asti. Viime talvena aloin uimaan. Seurani on Tampereen uintiseura Tatu, joka järjestää uintivalmentajan ohjaavia uintitreenivuoroja parauimareille kaksi kertaa viikossa. Olen osallistunut myös muutamaan uintikilpailuun.

Olen uinut neljässä eri uintilajissa (vapaa-, selkä-, rinta- ja perhosuinti). Mielestäni näistä helpoin on

vapaauinti. Rinta- ja perhosuinnit ovat vaikeimmat. Selkäuinti on hyvä ja sopiva laji minulle, vaikka se ei ole päälajini. Päälalajini ovat vapaa- ja rintauinti.

Olen käynyt parakilparyhmän uintitreeneissä. Siellä minulla on tulkki mukana. Ryhmässä on neljä muuta parauimaria. Paraurheilijoissa on liikunta-, näkö- ja kehitysvammaisurheilijoita. Parakilparyhmän tavoitteena on, että uimarit osallistuvat uintikilpailuihin Suomessa ja ulkomailla.

Uintitreeni on yleensä rankkaa; pitää uida kovasti ja nopeasti. Treeneissä harjoitellaan neljän eri uintilajin tekniikoita. Uintivalmentajani on ammattilainen ja hän on uinut myös itse nuorena.

Olen pärjännyt hyvin uintitreeneissä tulkin avulla. Pystyn uimaan valmentajan neuvojen mukaan. Kommunikoin hyvin sekä valmentajan että treenikavereiden kanssa. Minulla on sokean merkki uimalakissa ja uin yksin radalla. Parauimarit uivat vuorotellen 50 tai 100 metriä. Rata on pituudeltaan 25 metriä ja tulkki seisoo uima-altaan reunalla.

Uintikilpailussa minulla on kaksi tulkkia mukana. Tarvitsen heitä, koska kisapäivä on pitkä. Se alkaa aamulla ja päättyy illalla. Kilpailussa en voi kuulla tuomarin pilliä, mutta saan lähtömerkin. Valmentaja koskee kädellä olkapäätäni, jonka jälkeen hyppään veteen ja uin.

Minulla on oma luokitus parauinnissa. Kävin silmälääkärin luona ja hän kirjoitti vammaisen urheilijan luokituslomakkeen. Lähetin sen Suomen Uimaliiton parauinnin osastolle, jossa lajipäällikkö valitsi asiaintuntijoiden kanssa S12-luokituksen minulle. Se tarkoittaa vaikea-asteista näkövammaa eli näkökyky on alle 10 prosenttia. Sain myös oikeuden käyttää lähtömerkkiä.

Parauimarit pääsevät SM-parauintiin, kun heillä on tarpeeksi kovia tuloksia.

He käyvät uintikilpailuissa 1–2 vuotta ennen SM-kisoja. SM-kisoihin pääsyyn ei vaadita tiettyä aikatulosta, mutta sen sijaan se vaaditaan kansainvälisiin kisoihin, esimerkiksi EM- ja MM-parauinteihin. Minulla on Uimaliiton lisenssi ja voin osallistua kilpailuihin.

Ajatukseni uinnista on, että se on mukavaa ja hyödyllistä liikuntaa. Uinti auttaa vähentämään stressiä ja rentouttaa mieltä. Se parantaa kuntoa ja vahvistaa lihaksia. Uinti on mielestäni raskaampi liikuntamuoto kuin juoksu, kävely ja pyöräily. Mutta vapaa-ajalla voi uida rauhallisesti. Uimahallissa voi harrastaa vesivoimistelua, jos ei osaa uida. Vesiliikunnassa on monenlaista tekemistä.

Toivotan iloisia uintihetkiä lehden lukijoille! ■

Lisätietoja vammaisurheilusta ja eri lajeista löytyy Suomen Paralympia komitea ry:n verkkosivuilta:

www.paralympia.fi

Kerhot esittelyssä

Yhdistyksessä toimii sekä valtakunnallisia että paikallisia kerhoja. Kerhoja vetävät vapaaehtoiset kuurosokeat eri puolilla Suomea. Toiminnassa korostuvat vertaistuki ja yhdessä tekeminen. Mukaan voi tulla kuka tahansa kuurosokea tai kuulonäkövammaisen henkilö. Myös omaiset ja muut lähihenkilöt ovat tervetulleita.

Esittelyt ovat kerhojen vetäjien kirjoittamia. Kuvat ovat Suomen Kuurosokeat ry:n kuva-arkistosta.

Kerhoista löydät ajantasaista tietoa yhdistyksemme verkkosivuilta kuurosokeat.fi/kerhot sekä sosiaalisessa mediassa.

Draamakerho ja Naistenkerho eivät ole vuonna 2022 järjestäneet toimintaa.

Seuraa ilmoittelua ja tervetuloa mukaan toimintaan! ■

Vaelluskerho Jutaajat

Kerho on valtakunnallinen ja se järjestää vaellukseen liittyviä tapahtumia. Toimikuntaan kuuluvat **Sanna Paasonen, Merja Vähämaa** ja **Tuula Hartikainen**.

Vuosittaiselle vaellusleirille osallistuu keskimäärin 6–8 henkilöä. Tänä vuonna Jutaajat olivat Lieksan Ruunaalla ja mukana oli viisi kuurosokeaa kerholaista ystävien lisäksi.

Patikkaretket ovat suuntautuneet lähiseudun maastoon kunkin kiinnostuksen ja kunnon mukaan. Kerholaiset voivat tehdä muutakin paikallisen tarjonnan puitteissa: esimerkiksi

Levillä käytiin keilaamassa ja kylpylässä. Ruunaalla saattoi seurata koskien kuohuntaa ja soutaa lähijärvellä.

Kerhoavustuksella tuetaan osallistujia majoituskuluissa ja tarvittavissa yhteiskuljetuksissa. Leirillä jokainen vastaa itse matkojen järjestämisestä ja omasta ruokailusta.

Vuosikokous valitsee seuraavan vuoden vaelluskohteen ja kerhon toimihenkilöt. Ensi vuoden leiri on Pyhä-Luostolla alustavasti syyskuun puolivälissä viikon verran. Asiasta tiedotetaan tulevana keväänä.

Kuurosokeat Keilailijat (KSK)

Kerho on perustettu vuonna 2005. Jäseniä on tällä hetkellä 14, joista kolme omaisia.

Vetäjä on **Esko Jäntti**. Kerhotoimikunnassa mukana ovat **Martti Avila**, **Jaakko Evonen**, **Sari Isaksson** sekä **Päivi Jäntti**.

Kerho toimii vertaistuellisesti harrastuksen parissa ja kokoaa ryhmän keran vuodessa keilaleirille, jossa saadaan valmennusta ja ohjausta keilailutekniikkaan. Lisäksi järjestetään keilailutapahtumia muiden yhdistysten kanssa.

Kerholaiset osallistuvat Suomen Keilailuliiton järjestämiin parakeilailun cup-kilpailuihin kerran kuukaudessa. Kahdeksan kilpailua kattava kausi kestää syyskuusta toukokuuhun. Lisäksi osallistutaan parakeilailun SM-kilpailuihin näkövammaisten luokassa. Kilpailut ovat eri puolilla Suomea.

Tänä vuonna Kuurosokeat Keilailijat voitti kolmehenkisen joukkuekilpailun SM-kultaa!

Kuurosokeiden shakkikerho

Kokoonnumme pelaamaan kerran kuukaudessa Kuurosokeiden Toimintakeskuksen Lintuaurassa, Tampereella. Vetäjänä toimii **Aarne Pirkola**. Mukana tapahtumissa on keskimäärin 6–10 pelaajaa.

Keväällä kerholla on kolmipäiväiset SM-kisat ja syksyllä harjoitusturnaus viikonlopputapahtumana. Ohjelmassa on shakin pelaamisen lisäksi vapaata keskustelua eri aiheista.

Joulukuussa ja kesällä kerho on tauolla.

Kalakerho Kalakaverit

Vetäjinä toimivat **Mauno Kungas** ja **Irja Rajala**. Kerholaisia on ympäri Suomea noin 15–20 henkeä.

Kerho kokoontuu 1–2 kertaa vuodessa pilkki- ja onkikisoihin. Sarjoja ovat naiset, miehet sekä alueelliset- ja opassarjat. Jos kisat jäävät väliin, pidetään vuosikokous jossain muualla. Pilkkikisat ovat joka vuosi, onkikisoista päätetään edellisenä vuonna.

Pilkkikisat pidettiin nyt Lappajärvellä Kivitiipussa ja ensi vuonna Rauhanlahdessa. Kerhon 30-vuotistapahtuma on Kuusamossa 2024.

Jos ei halua osallistua kalastamiseen, voi olla muuten vaan mukana. Yhdessä oleminen on kaikkein tärkeintä!

Kalakerhon vetäjät Irja Rajala ja Mauno Kungas.

Viittojat-kerho

Toimikuntaan kuuluvat **Päivi Ahtiainen, Ari Kääpä ja Paula Laht**. Kerholaisia ovat kaikki Suomen viittomakieliset kuurosokeat.

Kerho järjestää kerran vuodessa yhteisen retken. Tänä vuonna kävimme Tukholmassa ja ensi vuonna lähdemme Viroon.

Satakunnan kuurosokeiden kerho

Kerhoa vetää **Saini Lepistö**. Toimikunnassa ovat myös varapuheenjohtaja **Seija Kivinen**, sihteeri **Paula Valminen**, sekä muut jäsenet **Eva Koivula** ja **Mauri Majander**. Rahastonhoitajana toimii Saini Lepistö sekä tilintarkastajina **Anja Lavanto** ja **Sirpa Nurminen**. Kerhon emäntänä on **Risto Lepistö**.

Kerhon toiminta on aktiivista. Jäseniä, mukaan luettuna omaisjäsenet, on 10–14 henkeä. Tulkit ja avustajat huomioiden mukana on 25 henkilöä.

Kerho kokoontuu joka kuukauden toinen keskiviikko. Luennoitsijat ovat kertoneet eri aiheista, kuten esimerkiksi Satasairaalaista. Yhdistyksessä ovat vierailleet puheenjohtaja **Timo Lehtonen** ja palveluasiantuntija **Elina Uusitalo**. Huhtikuussa vietettiin palveluasiantuntija **Marjatta Puromäen** eläkkeelle jäämistä.

Kerho retkeilee kaksi kertaa vuodessa. Teemme kulttuuri- ja kesäretken johonkin päin Suomea. Tutustumme aina uuteen paikkaan.

Vetäjä Saini Lepistön mukaan toimintaa on kiva järjestellä, kun kerholaisia on aina paljon paikalla. Tämä on innostanut häntä olemaan mukana. Lepistö toivoo uuden vetäjän löytyvän, jotta hän voisi itse osallistua mukaan vain kerholaisena.

Tampereen kuurosokeiden kerho

Kerho kokoontuu yleensä kerran kuukaudessa Kuurosokeiden Toimintakeskuksella, Tampereella. Kerholaisia on 10–20. Vetäjänä on toimikunta, johon kuuluvat **Aarne Pirkola, Päivi Ahtiainen, Ismo Ahtiainen** ja **Paula Laht**.

Paikan päällä käy vierailijoita ja luennoitsijoita kertomassa ajankohtaisista

asioista, kuten esimerkiksi sote-uudistuksesta. Kerhossa korostuu vertaistuki ja mahdollisuus keskustelemaan.

Kerho järjestää kesällä yhden retken, Käymme vierailemassa eri paikoissa, kuten museoissa ja luontokohteissa.

Toiminta on tauolla joulukuussa ja kesällä.

Turun kuurosokeiden kerho

Turun kerho aloitti tänä vuonna. Sen vetäjänä toimii **Marita Vainio**.

Kerhon ensimmäinen kokoontuminen on 27.10., jossa keskustellaan mitä kerholaiset toivovat ja haluavat. Kokoonnumme Varsinais-Suomen Näkövammaisten toimitiloissa Läntinen Pitkäkatu 37 B, 2. kerros.

Marita vetää myös näkövammaisten juttutupaa, jonka nimi oli aikaisemmin kontaktikerho. On mukavaa kun on erilaista tekemistä.

Pohjanmaan kuurosokeiden kerho

Kerho tunnettiin ennen Vaasan kuurosokeiden kerhona, joka perustettiin vuonna 1987. Kerhon vetäjänä toimii **Kerstin Maksimainen**. Jäseniä on seitsemän.

Kerho kokoontuu 3–4 kertaa vuodessa. Kokoontumispaikkoinamme ovat

Seinäjoen Järjestöalo ja Vaasan Tietotalo.

Kerhossa ovat vierailleet esimerkiksi Suomen Kuurosokeat ry:n palveluasiantuntijat kertomassa ajankohtaisista asioista, kuten kuljetuspalveluista ja lakimuutoksista.

Lahden kuurosokeiden kerho

Kerhon päävetäjänä toimii **Irja Rajala** ja apuvetäjänä **Anni Virtalaakso**.

Lahden pieni, mutta pippurinen kerho kokoontuu kerran kuukaudessa neljän

tai viiden ihmisen voimin. Kerhoissa on vaihtelevia aiheita Tupperware-esittelystä aluepalveluihin ja kaikenlaisiin esittelyihin. Välillä myös retkeillään ja ruokaillaan yhdessä joulun aikaan.

Hämeenlinnan kuurosokeiden kerho

Vetäjät ovat **Irja Rajala** ja **Sari Isaksson**.

Jäseniä kerhossa on noin 8–10 henkeä ja kaikki ovat hämeenlinnalaisia. Kokoonnumme syyskuusta toukokuuhun Sampolassa. Lisäksi järjestämme kevätretken.

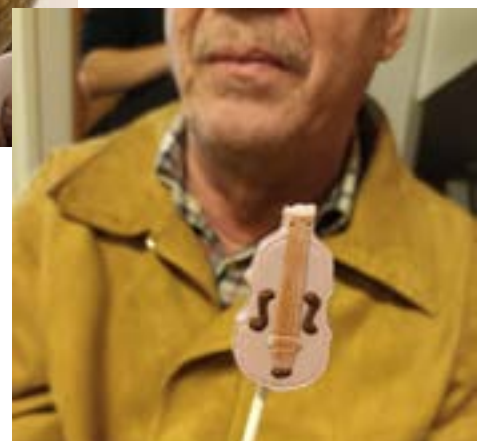
Ensimmäinen vuosi on nyt takana. Olemme keskittyneet yhdistyksen asioihin. Puheenjohtaja Lehtonen kävi kerhossa vierailulla. Kokoonnumme iltaisin. Kerhon ohjelma on vaihtelevaa ja mukana on sekä puheella kommunikoivia että viittomakielisiä.

Hervannan virkistyskerho

Kerhoa vetää **Ville Mäki**. Kokoon-tuminen on kerran kuukaudessa. Toiminta on tarkoitettu Kuurosokeiden Toimintakeskuksen palvelupuolen asukkaille. Mukana on yleensä 6—10 osallistujaa.

Kerho yleensä tekee erilaisia retkiä ja joskus kokoontuu Toimintakeskuksen

VTS Ristontalossa. Retkiä tehdään yleensä päivisin Tampereelle tai muualle Pirkanmaalle. Tammikuussa kokoonnumme päättämään vuoden kerho-ohjelmasta. Kokoon-tumisia voi olla myös Ristontalossa, jonne tulee yleensä vierailija. Silloin meillä on yleensä joku vieras. Kerho pitää kesäloman heinäkuussa. ■

Kuurosokeiden kerhot

Tampere

Kuurosokeiden kerholla on joulupuuro pe 16.12. Lisätietoja lähempänä ajankohtaa.

Satakunta

Vuoden viimeinen kerho pidetään ke 14.12. klo 12—15 Satakunnan Näkövammaisten toimitiloissa. Osoite Otavankatu 4 C 49, Pori.

Vietämme pienimuotoista pikkujoulua. Nautimme perinteisen joulupuuron ja sekahedelmäsopan, jotka yhdistys tarjoaa kerholle.

Järjestän kahvitarjoilun vuoden tapahtumien kunniaksi. Toivotan vanhemmat ja uudet kerholaiset viettämään pikkujoulua.

Kerho toivottaa kaikille rauhallista joulua ja antoisaa vuotta 2023.

Kokoonnumme 14.1. 2023 Satakunnan Näkövammaisten toimitiloissa. Osoite Otavankatu 4 C 49, Pori.

Kerhotoimikunnan kokous on klo 11-12. Tämän jälkeen pidetään klo 12-15 kerho, jonne tulee vieraaksi palveluasiantuntija Elina Uusitalo. Keskustelua vuoden toiminnasta yhdistyksessä.

Lisätiedot Sainilta: puh. 0400 532 413 tai saini.lepisto@gmail.com.

Tervetuloa mukaan!

ICT-koulutus

ICT-koulutuksen Teemapäivät asiakkaiden toivomista aiheista

Aika: 7. — 9.12.2022 (Viikko 17)

Järjestämme joulukuun Teemapäivät lähiopetuksena Kuurosokeiden Toimintakeskuksella Tampereella.

Teemapäivät soveltuvat sekä viittomakielisille että puheella kommunikoiville henkilöille, viittomakielisillä oppilailla on oltava oma tulkki. Oppilaat voivat osallistua yhteen tai useampaan päivään. Päivien aikana on aikaa oppilaiden kysymyksille.

ICT-koulutus korvaa oppilaille matkat yleisillä kulkuneuvoilla kotoa Toimintakeskukselle ja takaisin. Opetus, majoitus ja ruokailut ovat oppilaille maksuttomia. Suosittelemme maskin käyttöä, tarjoamme oppilaille maskit.

Teemapäivien aiheet:

Keskiviikkona 7.12.2022 klo 9—16

Somepäivä: Pinterest, Facebook ja Instagram. Tutustumme erilaisiin sosiaalisen median palveluihin. Pinterestistä voi etsiä uusia ideoita ruuanlaittoon, sisustukseen, pukeutumiseen jne. Facebookissa pidetään yhteyttä kavereihin, vaihdetaan ajatuksia ja ollaan mukana muiden elämässä, Instagram on palvelu kuvien ja videoiden jakamiseen.

Torstaina 8.12.2022 klo 9—16

Pelipäivä: pasianssi ja muita pelejä. Tutustumme perinteisiin peleihin esim. pasianssi, mahjong ja vapaakenttä ja muutamaan uudempaan ajanvietepeliin.

Perjantaina 9.12.2022 klo 9—16

Internet, tehokkaampaa tiedonhakua. Tutustumme Internet-sivujen rakenteeseen ja niillä liikkumiseen, erilaisiin hakupalveluihin ja teemme hakuharjoituksia. Tutustumme erilaisiin sivustoihin toiveiden mukaan.

Ilmoittaudu mukaan 23.11.2022 mennessä osoitteeseen:

ict-koulutus@kuurosokeat.fi

Tervetuloa mukaan!

Tapahdumia

Kommunikaation Olohuone: Ikääntyneet kuurosokeat ja haavoittuvaisuus

Torstaina 1.12.2022 klo 14—15.30
Teams-etäyhteydellä ja paikan päällä: Iiris-keskus, Helsingin aluetoimisto
4.krs, Marjaniementie 74, Helsinki.

Tutkija Dr Peter Simcock Birminghamin yliopistosta luennoi ikääntyneistä kuurosokeista ja haavoittuvuudesta (englanniksi "Vulnerability among adults ageing with deafblindness".) 30.11.2022. Yleisön toiveesta toteutamme englanninkielisestä webinaarista suomenkielisen koosteen. Käydään läpi keskustellen, mitä huomioita brittiläinen tohtori Peter Simcock käsittelee kuurosokeiden parissa tehdyssä väitöskirjassaan. Keskustelussa mukana Riitta Lahtinen ja Sanna Nuutinen.

Tämä tilaisuus on kaikille aiheesta kiinnostuneille avoin. Paikan päälle tulemisesta kannattaa myös ilmoittaa, koska kokoustila on pieni. Etäosallistujille lähetetään linkki torstaiaamuna. Ei yleistulkkausta.

Ilmoittautumiset 28.11. mennessä sanna.nuutinen@kuurosokeat.fi tai puhelimitse 044 7380 191. ■

Seuraava Tuntosarvi ilmestyy tammikuussa viikolla 1. Aineisto pyydetään toimittamaan toimitukseen 12.12.22 mennessä.

Shakin harjoitusturnauksen tulokset

Kuurosokeiden shakin harjoitusturnaus järjestettiin 14.-16.10. Kuurosokeiden Toimintakeskuksella.

1. Aarne Pirkola, 5 pistettä
2. Aladdin Delli, 4,5 pistettä
3. Ville Mäki, 3,5 pistettä

Jaettu 4 sija: Pentti Kangaslampi ja Kyösti Ylkänen, 2 pistettä

6. Santeri Grönlund, 1,5 pistettä
7. Samuli Kujanpää, 1 piste
8. Seppo Kamppinen, ½ pistettä. ■

Kelan verkkosivut uudistuivat

Uusitut Kelan verkkosivut on julkaistu. Kelan mukaan muutoksia tehtiin ulkoasuun. Sen sijaan itse sivujen sisältö, asiointipalvelut ja verkko-osoitteet ovat ennallaan.

-Olemme kuulleet tarkasti asiakkaiden ja yhteistyökumppanien palautetta. Olemme esimerkiksi helpottaneet siirtymistä kieliversioiden välillä, kela.fi päätoimittaja **Maija Luotonen** kertoo.

– Valitettavasti palvelu ei heti vastaa kaikkia sille asettamiamme vaatimuksia. Teemme työtä tehostetusti, jotta kela.fi palvelee hyvin kaikkia asiakkaitamme mahdollisimman pian, ma. viestintäjohtaja **Ville Korhonen** sanoo.

Käyttäjät voivat antaa uusista sivuista palautetta palautelomakkeen avulla.

Lähde: *Kelan tiedote* ■

Keilailun ystävyysottelu ja mestaruuskilpailu

Kuurosokeat Keilailijat (KSK) ja Tampereen Seudun Näkövammaiset (TSN) järjestivät keskinäisen ystävyysottelun Tampereen keilahallilla lauantaina 27.8.2022. Kilpailussa heitettiin kuusi sarjaa. Tulosten perusteella ratkottiin myös KSK:n ja TSN:n omat mestaruuskilpailut.

Tulokset:

Naiset

1. Isaksson Sari 878
2. Yrjänäinen Leena 636
3. Maksimainen Kerstin 497
4. Valminen Paula 379
5. Hautalahti Sinikka 322

Miehet

1. Järvinen Pertti 916
2. Avila Martti 896
3. Jäntti Esko 888
4. Evonen Jaakko 885
5. Syrjä Tapani 864
6. Runtti Markku 758
7. Ranta Veikko 612
8. Ukskoski Leo 582
9. Honkiniemi Hannu
10. Mäkinen Lauri 328
11. Kyrönlahti Petri 316

järjestettiin Tampereella

KSK Mestaruus 2022

Yleinen

1. Avila Martti 896
2. Jäntti Esko 888
3. Evonen Jaakko 885
4. Isaksson Sari 878

E-luokka

1. Maksimainen Kerstin 497
2. Valminen Paula 379
3. Honkiniemi Hannu 365
4. Mäkinen Lauri 328
5. Hautalahti Sinikka 322
6. Kyrölahti Petri 316

Omaiset

1. Salonen Jari 906
2. Avila Marja-Liisa 876
3. Jäntti Päivi 810
4. Hautalahti Timo 785

TSN Mestaruus 2022

1. Järvinen Pertti 916
2. Syrjä Tapani 864
3. Runtti Markku 758
4. Yrjänäinen Leena 636
5. Ranta Veikko 612
6. Ukskoski Ivo 582

Kiitos kaikille osallistujille! ■

Punainen planeetta -teos palkittiin

Joonatan Tolan romaani "Punainen planeetta" on voittanut näkövammaisjärjestöjen Laurin kirja -äänikirjapalkinnon, tiedottaa Näkövammaisten liitto. Kirjan on lukenut **Ilkka Villi**. Arvoltaan palkinto on 6000 euroa.

Palkintoa perusteltiin seuraavasti:

"Joonatan Tolan autofiktiivinen esikoisteos Punainen planeetta käsittelee tuhoisia lähisuhteita absurdin mustan huumorin kautta. Se on riipaiseva kertomus taiteilijaperheestä ja kolmen sukupolven ketjusta, tunnekylmyyden ja empatian puutteen aiheuttamista traumaista, mielen sairauksista ja lasten uskomattomasta kyvystä selviytyä. Romaani kuvaa ravistuttavasti myös suvun perinteitä,

niiden asettamia vaatimuksia ja käyttäytymismalleja, joista ulospääsy onnistuu joskus vain itsetuhoisin keinoin.

Tolan kieli on tarkka ja terävä, jopa kiuvan lakoninen. Lukija Ilkka Villi välittää teoksen tunnelman onnistuneesti. Luenta, hänen tapansa painottaa valikoituneita sanoja ja rytmittää tekstiä tuntuu harkitulta ja hallitulta. Sopivasti vähäeleinen lukutapa antaa äänikirjan kuuntelijalle tilaa sisäistää tekstiä ja eläytyä juoneen. Vaikka teos käsittelee vaikeita asioita ja raastavia kokemuksia, sitä on helppo kuunnella."

Palkinto jaettiin Aleksis Kiven ja suomalaisen kirjallisuuden päivänä 10. lokakuuta. ■

Apurahat tutkinto-opiskelijoille

Martti Kempin rahastosta tuetaan opiskelun aiheuttamissa kuluissa kaiken ikäisiä kuurosokeita/kuulonäkövammaisia heidän tutkinto-opinnoissaan oppilaitoksesta ja koulutasosta riippumatta.

Apurahapäätökset tehdään kerran vuodessa, hakuaika on 30.11.2022 mennessä. Apurahapäätökset tehdään joulukuun aikana.

Apurahaa voi hakea vain yhden kerran per opintoaste/tutkinto.

Todistukset ja opinnoissa eteneminen pitää todistaa apurahaa hakiessa. Toisen asteen opinnoissa apuraha on enintään 1500 e ja korkeakouluopinnoissa enintään 2500 e.

Täytä sähköinen hakulomake verkkosivuilla osoitteessa kuurosokeat.fi/avustukset ja lähetä liitteet sähköpostissa osoitteeseen rahastohakemukset@kuurosokeat.fi Lisätietoa voi kysyä osoitteesta harri.peltola@kuurosokeat.fi tai WhatsApp puh. 040 505 4683. ■

Avilalle pronssia Järvenpäässä

Parakeilacupin 2. osakilpailu käytiin 15.-16.10. Järvenpäässä. Kissa keilattiin kuusi sarjaa. Seuraavassa ovat Kuurosokeat Keilailijat (KSK) -kisaajien tulokset luokittain.

B-luokassa Martti Avila keilasi kolmanneksi tuloksella 986. Esko Jäntti oli kuudes pistein 931. Sari Isaksson sijoittui 14:ksi, pisteitä hän sai 823. Luokassa oli 17 kilpailijaa.

C-luokassa Jari Kankkunen oli yhdeksäs. Hänen tuloksensa oli 776. Luokassa kilpailijoita oli 15.

E-luokassa Paula Valminen oli seitsemäs tuloksella 483. Sinikka Hautalahti oli kahdeksas (441 pistettä) ja Kerstin Maksimainen kymmenes (422). Lauri Mäkinen oli viimeinen eli 11:s keskeytettyään kahden sarjan jälkeen. Hänen pistetuloksensa oli 119.

Tarkempi tuloslista Suomen Keilailuliiton sivuilla. ■

Puheenjohtajan palsta

Tervehdys hyvät jäsenet! Syksy on jo pitkällä ja elämme marraskuun alkua. Kellot on käännetty talviaikaan ja päivät lyhenevät. Joulukuuhun on kohta käsillä, ainakin kauppojen mainokset ja välkyvät jouluvalot kertovat joulun tulosta.

Terveisiä Ruotsista

Osallistuin lokakuun alussa Pohjoismaiden kuurosokeiden järjestöjen tapaamiseen (DBNSK) Ruotsin Almåsassa. Se sijaitsee Tukholmasta noin 36 kilometrin päässä. Kokoushotelin omistaa Ruotsin Näkövammaisten omistama säätiö. Minä olin nyt ensimmäistä kertaa edustajana. Jännitin matkaa, koska jouduin hoitamaan pestin yksin.

Kaikista Pohjoismaiden kuurosokeiden järjestöistä paikalla olivat puheenjohtajat. Tulopäivänä oli tutustumista ja kuulumisten vaihtamista. Uusia puheenjohtajia oli Ruotsista ja Suomesta. Ruotsin yhdistys toimi DBNSK:n isäntänä ja se oli laatinut listan asioista, joista keskusteltiin toisena päivänä. Kaikkien järjestöjen laatimat raportit, joissa olivat vuoden 2021 tärkeimmät asiat, esiteltiin.

Tämän jälkeen keskusteltiin, miten tulkkauspalvelut on kussakin maassa järjestetty; toimivatko ne ja onko ongelmia noussut esiin? Käytännöt hiukan eroavat, mihin kaikkeen tulkkia voi käyttää. Keskustelusta ilmeni, että tulkkien saaminen on joissakin maissa vaikeaa ja että palvelukeskus myös rajoittaa tulkin myöntämistä.

Ruotsissa Ilmeni, että välityskeskus arvioi tarvitseeko kuurosokea tulkkia, opasta tai kuvailua. Kerroin, miten meillä Kelan kautta tulkit tilataan.

Joissakin Pohjoismaissa tulkin saatavuus on hidasta, koska tulkkeja on vähän. Norjassa tulkin saaminen ulkomaanmatkalle on mielenkiintoinen käytäntö; kuurosokea joutuu itse maksamaan ensin matkalle lähtiesään ensimmäisen tulkin matkakulut ja majoituksen, mutta tulkikeskus eli valtio maksaa tulkille palkan. Jos tarvitsee useita tulkkeja matkalle, maksaa valtio kaikki kulut.

Ensimmäisen päivän toisella jaksolla keskusteltiin digitaalisista palveluista. Miten digipalvelut ovat parantaneet kuurosokeiden mahdollisuuksia kokouksiin tai keskusteluihin? Kaikissa Pohjoismaissa digiosaaminen ja palveluiden käyttö vaihtelevat. Apuvälineiden osalta oli myös keskustelua, joka tosin rönkyi. Usein kerrottiin omia kokemuksia, miten on käyttänyt digipalveluita ja Teamsia tai muita etäyhteysjärjestelmiä. Myös koronan vaikutuksista keskusteltiin eli miten korona vaikutti toimintaan.

Sunnuntaina oli virallisempi osuus. Tällöin sovittiin, miten DBNSK jatkossa kokoontuu vuosittain. Ensi vuonna kokous järjestetään Tanskan Kööpenhaminassa, 2024 Norjassa, 2025 Islannissa ja 2026 Suomessa. Pohjoismaisen nuorten leirin (NUL) ja samaan aikaan pidettävän pohjoismaisen nuorten johtajafoorumin järjestelyistä

myös sovittiin. Suomen osalle lankesi vuosi 2024. Pohjoismaiden shakkiturnaus järjestetään aina neljän vuoden välein. Tapahtuma pidetään Suomessa vuonna 2028. Korona on sotkenut järjestelyitä, mutta nyt sovitusta ajoista pyritään pitämään kiinni.

Pyhänä ehdittiin vielä ottamaan ryhmäkuva. Kuvia otettiin itse kokoustilanteesta sekä juhlaillallisesta.

Muutama ajatus yhdistyksen hallituksen kokouksista

Lokakuussa oli hallituksen kokous 20. päivänä. Lehden painoon mennessä pöytäkirjaa ei ollut vahvistettu, joten päätöksistä kerrotaan jäsenpostissa. Ensi vuonna hallitus kokoontuu kuusi kertaa ja työvaliokunta viidesti. Joulukuussa tiedetään STEAn alustava ehdotus tulevista avustuksista.

Syyskokous Helsingissä

Tämän vuoden syyskokous pidetään Helsingissä Iiriksessä lauantaina 26.11. Tule mukaan päättämään yhdistyksen asioista ja valitsemaan hallitukseen jäseniä. Hallituspaikkojen lisäksi valitaan yhdistykselle varapuheenjohtaja. Kokouksen päätteeksi vietämme yhteistä joulujuhlaa Iiriksen ravintolassa ruoan merkeissä. Ohjelmaakin on tulossa!

Tavataan Iiriksessä!

Puheenjohtaja
Timo Lehtonen ■

Iloa pelaamisesta – esillä myös saavutettavuus

Teksti ja kuvat: Jaakko Evonen

Viime vuosina pelaamiseen on tullut uusia ulottuvuuksia teknologian kehittymisen myötä. Esimerkiksi mobiililaitteiden pelitarjonta on entisestään lisääntynyt ja pelikonsoleitakin on tarjolla markkinoilla monelta eri valmistajalta. Mutta missä pelaamisessa mennään tällä hetkellä ja onko millaisia saavutettavuusratkaisuja olemassa? Tähän paneuduttiin Suomen Kuurosokeat ry:n ICT-palveluiden järjestämällä peliviikonloppuna 1.–2. lokakuuta Tampereella.

Tilaisuuden avasi ICT-päällikkö **Marko Vainiomaa**, joka toivotti osallistujat tervetulleiksi. ICT-kouluttaja **Olli Vaasheimo** (entinen Heikkinen) kertoi erilaisista saavutettavuusratkaisuisista, joilla pelaamista voidaan helpottaa. Joissakin peleissä on mahdollista käyttää esimerkiksi suurempaa kontrastia, kuvailutulkausta ja avustettua ohjausta. Vaasheimo esitteli lisäksi erilaisia saavutettavia mobiilipelejä, kuten Blind Cricket, Catch for the Blind & Deaf ja A Blind Legend

ICT-asiantuntija **Kimmo Rouvinen** kertoi vinkkejä pelitietokoneen hankkimiseen. Hänen mukaansa pelitietokoneet eivät ole halpoja, vaan tehosta joutuu maksamaan. Jos kysyttävää koneen hankkimisesta tulee mieleen,

voivat yhdistyksen asiakkaat kääntyä ICT-palvelujen puoleen.

Petri Suominen luennoi roolipelaamisen maailmasta. Hän esitteli myös erilaisia alan kirjoja ja erityisiä pelinoppia. Moni osallistuja tutustuikin tarkkaan noppiin.

Minä (jutun kirjoittaja Jaakko) puolestani kerroin lentosimulaattorien maailmasta. Olin tehnyt etukäteen pelivideon, jossa lennetään Pirkkalan ympäri harjoituslentoa. Esittelin videolla simulaattorin helppokäyttötoimintoja; esimerkiksi radiokeskustelu näkyy tekstinä ja navigointi helpottuu opastenuolia seuraamalla. Lopuksi näytin vielä toisen tekemäni videokoosteen moottoripyörä-, kilpa-auto- ja rekka-simulaattoreista.

Luentojen jälkeen tutustuttiin Kuurosokeiden Toimintakeskuksen Martti Kemppi-saliin tuotuihin pelitietokoneisiin ja -konsoleihin. Tarjolla oli makeata ja suolaista syötävää sekä limppareita ja kahvia. Tästä huolimatta illalla koitti nälkä, joten kävimme syömässä läheisessä ravintolassa. Ruokailun jälkeen osa jatkoi lautapeliä parissa Toimintakeskuksella. Useampi tunti hurahtikin huojuvan tornin ja muistipelin parissa.

Seuraavana päivänä suuntasimme Vapriikki-museokeskukseen, jossa

olivat avoimet ovet Tampere-päivän kunniaksi. Paikalla oli paljon väkeä, mutta silti mahduimme pelimuseoon sulassa sovussa. Museossa on esillä paljon suomalaista ja kansainvälistä pelihistoriaa, alkaen flippereistä ja vanhan ajan peleistä. Niihin tutustumisessa menikin sitten tovi aikaa.

Iloisia kokemuksia

Mukaan osallistunut **Aarne Pirkola** muistelee viikonloppua lämmöllä. Mieleen jäivät tapahtuman rentous ja erilaiset pelit.

-Se oli parasta, että viikonloppu oli rento ja syötiin herkuja ja juotiin limsoja. Pelimuseossa oli mukava tutustua peleihin ja pelata niitä, hän toteaa.

Veera Laukkarinen kiittelee saavutettavien pelien esittelystä ja vinkeistä, kuinka pelejä voi säätää entistä saavutettavammaksi. Juttuseurakin ansaitsi kiitosta. Hän kertoi pelaavansa itsekin PC-tietokoneella ja konsolilla. Kehitysideoiksi hän totesi seuraavaa:

-Toivoisin tälle tapahtumalle jatkoa ja lisää keskustelua pelien saavutettavuudesta ja laitetestailua. Huomasin, että kaipasin näyttöttestailuja, lähinnä värintoiston ja kontrastisäätöjen osalta. Harmi, kun lautapeleille ei jäänyt aikaa. Olisin myös kaivannut tietoa lautapelien saavutettavuudesta eli onko kuurosokeille tarjolla sopivia lauta/korttip pelejä. ■

Haluatko tukea toimintaamme?

- tule mukaan vapaaehtoistoimintaan
- tee kertalahjoitus
- tee testamenttilahjoitus
- tee merkkipäivälahjoitus
- tee säännöllinen kuukausilahjoitus

Tili: FI56 5541 2820 0125 82, OKOYFIHH

Rahankeräyslupa: RA/2021/1740 on voimassa 1.1.2022 alkaen toistaiseksi koko Suomen alueella Ahvenanmaata lukuun ottamatta.

Kysy lisätietoja Janikalta: janika.lanne@kuurosokeat.fi tai 040 651 2511

